

УДК 378.091

**ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ (УМІЖНАРОДНЕННЯ) ВИЩОГО
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ НА ПРИКЛАДІ ДЕРЖАВНОЇ ВИЩОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ ІМЕНІ ЯКУБА З ПАРАДИЖУ У ГОЖОВІ
ВЕЛИКОПОЛЬСЬКОМУ****У 2013–2015 рр.****Г. Ухто**

Державна вища професійна школа імені Якуба з Парадижу
у Гожуві Великопольському

Представлена стаття – це опис міжнародної співпраці нашого навчального закладу як важливого чинника, що стимулює розвиток науково-дидактичних кадрів, а також перспективізації у напрямку інтернаціоналізуванню (уміжнароднення) Державної вищої професійної школи імені Якуба з Парадижу, що у Гожуві Великопольському.

Перегляд документів (програм міжнародної співпраці PWSZ, листів, планів-проспектів, розроблених колективом координації міжнародної співпраці у 2013–2015 рр.), а також аналіз змісту та доступної літератури, усне консультування зі співробітниками дали змогу приготувати цей матеріал.

Ключові слова: міжнародна співпраця, освітня мобільність, програма Еразмус.

У програмі Уміжнароднення Вищої освіти Міністерства науки та вищої освіти читаємо: «Уміжнароднення є одним із найважливіших викликів, що стоїть перед польською вищою освітою. Йдеться не лише про навчання іноземних студентів у Польщі, але також короткотермінове, довготермінове працевлаштування наукових кадрів з-за кордону чи участь

польських науковців у міжнародних навчальних і дослідницьких програмах. Уміжнароднення – це також пошук та обмін знаннями й досвідом»¹.

Відзначимо також, що уміжнароднення (інтернаціоналізація) є одним з найважливіших елементів стратегії розвитку Державної вищої професійної школи ім. Якуба з Парадижу у Гожуві Великопольському.

PWSZ співпрацює з багатьма європейськими науковими закладами, що забезпечують високий рівень підготовки. Наш навчальний заклад докладає великих зусиль у виборі партнерських закордонних закладів, керуючись передусім такими чинниками, як: високий рівень дидактики та досліджень, потреби студентів та працівників, а також співпадіння навчальних планів із закордонними вузами. PWSZ концентрує увагу на співпраці з партнерами Європейського Союзу, але також спрямовує зусилля на розвиток контактів з вузами Східної Європи. Це виникає внаслідок великого зацікавлення студентів, а також наукових кадрів з таких країн, як, наприклад, Україна, у співпраці з польськими навчальними закладами. У випадку України велике значення має також культурна спорідне-

¹ Zob. <http://www.erasmus.org.pl/strefa-uczelnia/dzialania-typu-mobilnosc>.

Mobilność zagraniczna studentów w programie Erasmus obejmuje takie działania, jak wyjazdy studentów do zagranicznej partnerskiej uczelni na terenie Unii Europejskiej i zrealizowanie tam części studiów, która zostaje zaliczona w macierzystej uczelni i nie powoduje wydłużenia okresu studiowania. Pobyt w zagranicznej uczelni może trwać do 12 miesięcy w obrębie jednego roku akademickiego oraz wyjazdy na praktykę do zagranicznego przedsiębiorstwa/firmy, placówki naukowo-badawczej, organizacji non-profit oraz do innych instytucji, jak np. jednostki administracji państwowej, muzea, biblioteki, szpitale.

ність та географічне розташування, що полегшує мобільність і співпрацю.

Наш навчальний заклад великого значення надає міжнародній навчальній мобільності студентів, адже міжнародний досвід сьогодні є необхідною умовою забезпечення високого, європейського рівня освіти студентів, а здобути його можна, реалізуючи частину навчання за кордоном у партнерських вузах.

Про міжнародну освітню мобільність студентів Анна Зігеревич зауважує: «Міжнародна освітня мобільність – це нагода для студентів пізнати нову культуру, мову, можливість навчатися чи працювати у міжнародному середовищі.

На думку Болонських експертів: у мобільності розширюються межі певної дисципліни завдяки іншим принципам навчання, іншому культурному оточенню, іншій мові, що допомагає будувати свідомість міжнародного виміру та характеру знань, розвиває мовну компетенцію, сприяє розвитку вмінь критично мислити та самостійно здобувати наукові знання, заохочує до розвитку умінь та практичних навичок, додає впевненості у собі та можливостей пристосовування, вчить поваги та розуміння культурного різноманіття, готує до роботи у полікультурному середовищі та відмінних від рідних умов».

Розуміючи, що не кожен студент має змогу виїхати на навчання чи практику за кордон, навчальний заклад забезпечує міжнародний досвід шляхом навчання студентів у іноземних викладачів, а також заохочує студентів-іноземців до навчання у PWSZ. Закордонні студенти стали невід'ємним елементом навчального закладу, однак PWSZ відчуває потребу їхнього постійного збільшення, оскільки вони вносять нову якість у навчання з огляду на відмінний досвід, пов'язаний із

методологією навчання та едукативними системами. Багатство культур, з котрими можуть перетинатися студенти PWSZ завдяки контактам із студентами-іноземцями, впливає на їх особистісний розвиток і водночас відкриває перед ними нові горизонти, заохочуючи до нових проєктів та життєвої мобільності.

Обмін студентами та викладачами відбувається завдяки підписаним угодам та договорам. Студенти нашого навчального закладу можуть навчатися у рамках програми «Еразмус+» у Кіпрі, Франції, Литві, Німеччині, Угорщині та Італії. Студенти PWSZ мають також можливість відбувати короткотермінову практику у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника в Івано-Франківську (Україна), а також Лотаринському університеті (Франція).

Міжнародна співпраця обіймає не лише участь у європейській програмі «Еразмус+» (обмін науково-дидактичними працівниками, участь студентів у реалізації частини освітніх програм, відбування практики за кордоном), а також:

- участь в організації наукових конференцій та активна участь у них;
- публікація закордонних праць наших викладачів за кордоном та у нашому навчальному закладі;
- організація зустрічей наукового колективу PWSZ із закордонними науковцями;
- участь у науково-дослідницькій роботі міжнародного відділу «Національні стереотипи: цигана/романа, українця, німця, поляка», організатором котрого є Академічний центр євро регіональних досліджень PWSZ;
- організація та участь у заходах, присвячених знайомству з культурою та традиціями інших країн, наприклад Фестиваль європейської культури у PWSZ.

¹ Dr Anna Zygierewicz – specjalistka ds. społecznych w Biurze Analiz Sejmowych.

² Zygierewicz A., Międzynarodowa mobilność edukacyjna studentów. Analizy BAS nr 11 (115) 11 lipca 2014. Seria Analizy BAS wydawana jest wyłącznie w wersji elektronicznej. [http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/8D007A02A7654619C1257D180046F72B/\\$file/Analiza_BAS_2014_115.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/8D007A02A7654619C1257D180046F72B/$file/Analiza_BAS_2014_115.pdf)

Координатори відділу міжнародного співробітництва також брали участь у різноманітних заходах: організації конференцій та круглих столів польсько-французьких (Економічний факультет PWSZ), туристичних конференціях з участю німецьких та українських студентів (гуманітарний факультет), опікувались студентами з Німеччини та України, а також займались перекладом документації у разі потреби.

Деякі досягнення міжнародного рівня 2013–2015 рр. Хорошою нагодою для перевірки та вдосконалення власної компетенції, набування нових науково-дидактичних контактів, ініціювання співпраці з новими навчальними закладами є закордонні виїзди у рамках європейської програми «Еразмус» з метою проведення дидактичних занять в партнерських навчальних закладах за кордоном, чи також перебування наших працівників у партнерських вищих навчальних закладах з освітніми цілями (вдосконалення професійних компетенцій, збагачення знань у певній науковій галузі, участь в навчально-виховному процесі).

У 2013–2015 рр. з PWSZ до партнерських закладів виїхало за кордон разом 104 наукові працівники, котрі проводили дидактичні заняття у таких країнах, як Австрія, Бельгія, Кіпр, Франція, Литва, Німеччина, Угорщина, Італія та інші.

Викладачі та студенти PWSZ брали участь в культурних заходах у Бранденбурзькому технічному університеті (Німеччина):

- у проєкті «Ніч креативних роздумів» (Nacht der kreativen Koepfe), у межах котрого делегація нашого навчального

закладу приготувала та представила поетичну програму, презентуючи вибрані вірші Віслави Шимборської польською та німецькою мовами;

- в «Урочистому міжнародному вечорі».

- Делегації PWSZ перебували у німецьких фірмах:

- комп'ютерній фірмі у Стразбергу з метою ознайомлення можливостей проведення студентських практик;

- у туристичній фірмі Бад Сааров з метою виконання моніторингу поступу студентів (напрямок Туризм та рекреація) у практиці;

Готувались робочі візити до Ебсєрвальду та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в Івано-Франківську – участь в рамках Загальноукраїнського конкурсу з польської мови для молоді, а також участь у комісіях з присудження наукових ступенів.

Важливою подією було присудження звання *doktora honoris causa* ректору Державної вищої професійної школи імені Якуба з Парадижу у Гожуві Великопольському 28 січня 2014 року за пропозицією Наукової Ради Інституту туризму, яка одногосно прийняла таке рішення: про присудження звання *doktora honoris causa* професору, доктору Ельжбеті Скорупській-Рачинській, Ректору PWSZ, а 14 травня 2014 р. під час святкування Дня Університету, ректор нашого закладу отримала цю високу нагороду з рук ректора Прикарпатського університету Ігора Цепенди. Саме тоді нашою пані ректор була проголошена доповідь «Ojciec w języku i kulturze» («Батько у мові та культурі»).

¹ Od 1 stycznia 2014 r. program „Uczenie się przez całe życie” zostaje zastąpiony programem Erasmus+.

Program Erasmus+ zastąpił dotychczasowe programy: „Uczenie się przez całe życie” (oraz jego programy sektorowe – Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig), akcję Jean Monnet, program „Młodzież w działaniu” oraz pięć innych programów (m.in. Erasmus Mundus i Tempus). Po raz pierwszy w historii programów edukacyjnych Unii Europejskiej, wspierane będą również inicjatywy związane ze sportem. Realizacja programu zaplanowana jest na siedem lat, czyli do roku 2020.

Por. <http://erasmusplus.org.pl>

Студенти та викладачі PWSZ перебували у Бундестазі та Амбасаді РП у Берліні, а також у Празі разом зі студентами – артистами Уманського національного Університету Садівництва після фестивалю Європейської культури.

Закордонні делегації у PWSZ. У 2013–2015 рр. з партнерських навчальних закладів до PWSZ приїхало 89 науково-дидактичних працівників, переважно із Кіпру, Франції, Німеччини, України, Угорщини та Італії.

В інавгураційних урочистостях, присвячених початку навчального року, брали участь партнери з багатьох навчальних партнерських закладів.

На гуманітарному факультеті та Економічному факультеті PWSZ лекції читали викладачі з Івано-Франківська (Україна), Франції, Німеччини, а також з Угорщини. На технічному факультеті студенти напрямку механіка та будова машин слухали лекцію, яку читала професор з Кіпру у рамках програми Еразмус.

Представники закордонних навчальних закладів брали участь у наукових конференціях, організованих у PWSZ: у міжнародній науковій конференції «Східне та західне пограниччя» з циклу «Пограниччя у транснаціональній та трансдисциплінарній перспективі» (учасники з Івано-Франківська та Cottbus- Senftenberg); у VII міжнародній інтердисциплінарній конференції «Культурна спадщина регіону пограниччя» (учасники з Івано-Франківська), у загально польській науковій конференції «Польсько-італійські пункти дотику. Людські, суспільні, культурні та етичні виміри співпраці а також їхній вплив на освітнє суспільство» - (учасник з Риму), у міжнародній інтердисциплінарній конференції «Мова релігійного досвіду» (учасники з Івано-Франківська та Умані).

З вищої школи рівномірного розвитку у м. Еберсвальд прибула (у рамках програми «Еразмус») делегація з робочим візитом з метою приготування обмі-

ну студентами та працівниками. Темою розмов була також діяльність, спрямована на спільний диплом двох навчальних закладів спеціальності «Туризм та рекреація», а також організація спільної міжнародної наукової конференції «Умови розвитку туризму та рекреації у пограничному регіоні».

З вищої технічної школи м. Вільдау до PWSZ прибула делегація з офіційним візитом з метою підготовки навчального закладу до співпраці в рамках програми «Еразмус+».

На гуманітарному факультеті PWSZ наукове стажування відбували викладачі Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника.

У фестивалі європейської культури брали участь делегації з Угорщини, України, Франції, Німеччини.

Делегація німецького університету Christiana-Albrechta приїхала з метою реалізації останнього етапу проекту «У просторі відчитуємо час – культурний краєвид як місце освіти на прикладі Ландсберга/Гожува Великопольського».

Студентські заходи 2013-2015 рр. Серед доступних студентам PWSZ пропозицій вартими уваги були виїзди на практики та навчання за кордон у рамках програм Еразмус, різноманітні конкурси та заходи.

У 2013–2015 рр. за кордон виїхало 71 студент PWSZ, а саме: студенти нашого навчального закладу реалізовували частину програми навчання в рамках «Еразмус» (Австрія, Кіпр, Італія, Німеччина); відбували 2-місячну практику у Німеччині.

Інші досягнення:

- проведена педагогічна практика студентів PWSZ, напрям Філологія, спеціальність англійська мова;

- З візитом до посольства РП та Бундестагу у Берліні перебували студенти Адміністрації та Національної Безпеки та економічного факультету, відвідали Вищу технічну школу у Німеччині.

У 2013–2015 роках до PWSZ з закор-

донних навчальних закладів-партнерів прибуло 135 студентів:

- кожного року студенти з Cottbus-Senftenberg реалізують у PWSZ програму навчання за проектом подвійного диплому напрям Педагогіка;
- студенти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника проходили навчання на магістратурі за напрямком «Туризм» у рамках програми подвійного диплому, при цьому для них був організований інтенсивний 2-тижневий курс вивчення польської мови;
- студенти-артисти Уманського національного університету садівництва в Умані (Україна) та студенти Вищої професійної школи в Угорщині брали участь у фестивалі європейської культури;
- студентки Лотаринського університету перебували на педагогічній практиці в освітніх інституціях в Гожуві Великопольському.

З університету Крістіана Альбрехта в Кілонії (Німеччина) студенти відвідали PWSZ. Метою візиту була реалізація останнього етапу проекту, розпочатого ще минулого року «У просторі прочитують час – культурний краєвид як місце освіти на прикладі Ландсберга/Гожува Великопольського».

Цікавим досвідом стала реалізація конкурсів для студентів:

1) Орфографічний конкурс з польської мови для академічної молоді України в Івано-Франківську під патронатом Посольства РП у Києві;

Організатором конкурсу виступає Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника та центр полоністики, що діє при ньому ось уже впродовж 10 років;

Приготування диктанту та його проведення є обов'язком представників PWSZ. Ректор PWSZ нагороджує переможця головною нагородою конкурсу – пам'ятною ручкою.

Книжкові нагороди (словники, альбоми) надаються спонсорами влади Го-

жува Великопольського та вручаються усім учасникам конкурсу. Нагородження проводить ректор PWSZ, доктор наук, професор Ельжбета Скорупська-Рачинська.

2) Конкурс знань культури та європейських мов у PWSZ в Гожуві Великопольському.

Традиційним пунктом Фестивалю європейської культури є конкурс знань культури та європейських мов. Ілюстровані комплекси питань готують лектори PWSZ, а групи студентів по 4 особи шукають відповіді на нелегкі завдання. В 2015 р. конкурс став міжнародним, у ньому брали участь студенти з України, а організаторами були викладачі французького університету.

3) Круглі столи з Управління туризмом дали змогу студентам провести симуляційні ігри та отримати досвід із вкладання віртуального капіталу у різні форми бізнесу, за цим дійством ретельно стежив директор Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника професор Великочий.

Підсумком круглого столу з управління туристичною діяльністю були презентації «Студентських фірм». На закінчення усі учасники отримали посвідчення, що підтверджували участь у цьому віртуальному конкурсі.

4) У міжнародних туристичних конкурсах брали участь студенти PWSZ, напрямку Туризм та рекреація, а також студенти з Німеччини та України. Упродовж проведення конкурсів молодь мала змогу ознайомитись зі звичаями та культурою різних країн, пам'ятками архітектури, мовою, туристичними новинками, розвинути вміння співпрацювати у міжнародних групах, розв'язувати проблеми та приймати рішення.

Досягнення навчального закладу. Науково-дидактичні працівники PWSZ імені Якуба з Парадижу у Гожуві Великопольському публікують статті за кордоном.

У другій частині матеріалів міжнародної науково-практичної конференції

(3–4.IV.2015) «Розвиток національного господарства: теорія і практика» опубліковано 7 статей викладачів економічного факультету PWSZ у фаховому виданні Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Статті 11 викладачів економічного факультету опублікує наукове видавництво університету менеджменту та бізнесу в Бердянську (Україна).

Статті українських викладачів в PWSZ. У VI томі монографії «Культурна спадщина регіону пограниччя» заплановано друк статей авторів з України: Дрогобич, Київ, Львів, Івано-Франківськ.

Слід погодитись із Бянкою Сівінською, котра пише: «Інтернаціоналізація вищої освіти у теперішньому образі – це нове явище. Воно є відповіддю на зміни, пов'язані з наступальною глобалізацією. Освітні заклади адаптуються до нової ситуації, відкриті до нових студентів та працівників з-за кордону, збільшуються пропозиції щодо навчання іноземних студентів, поступово відповідають високим європейським стандартам. Завдяки цьому стандарти вищої освіти стають конкурентними та дають змогу перебувати на міжнародному освітньому ринку, ретельно готувати випускників до активності на глобального ринку праці. Такий поступ створює надзвичайні корисні умови для розвитку науки загалом».

Висновки. Репрезентований у статті огляд здобутків міжнародного спрямування засвідчує, що збільшення мобільності студентів та науково-дидактичних кадрів, а також втілення сучасних навчальних програм, пристосованих до сучасного ринку праці PWSZ імені Якуба з Парадижу у Гожуві Великопольському призводить до поширення європейського виміру освітнього процесу, активності та розвитку.

Міжнародна співпраця PWSZ із закордонними навчальними закладами здійснюється на підставі офіційних угод, а також індивідуальних наукових контактів. Багаторічна міжнародна співпраця демонструє багатий результат у спільних наукових досягненнях, культурних та дидактичних, водночас дала змогу нав'язати тривалі та плідні особисті контакти, забезпечивши Гожувському навчальному закладу багатьох справжніх приятелів.

Література

1. Działania typu mobilność : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.erasmus.org.pl/strefa-uczelnia/dzialania-typu-mobilnosc>.
2. Erasmus+. Program europejski na lata 2014–2020 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://erasmusplus.org.pl/>.
3. Musiał K. Umiejętności w szkoleniu wyższego wykształcenia w wyzwaniu globalizacji – doświadczenia Europy Północnej / K. Musiał // Nauka i szkolnictwo wyższe. – 2014. – № 1–2 (43–44). – S. 117–132.
4. Program Umiejętności w Szkoleniu Wyższego. Program MNiSW podpisany przez minister Lenę Kolarską-Bobińską : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/program-umiejętnosci-w-szkoleniu-wyzszego.html>.
5. Siwińska B. Krótka historia polskiej internacjonalizacji. Wariant oddolny : [Електронний ресурс] / B. Siwińska. – Режим доступу : http://www.studyinpoland.pl/konsorcjum/pdf/wariant_oddolny.pdf.
6. Siwińska B. Wpływ uwarunkowań na model procesu internacjonalizacji szkolnictwa wyższego w Polsce [Електронний ресурс] / B. Siwińska // CPP RPS. – 2014. – Vol. 84. – Режим доступу : http://www.cpp.amu.edu.pl/pdf/CPP_RPS_vol.84_Siwinska.pdf.

¹ Zob. Siwińska B., Krótka historia polskiej internacjonalizacji:

http://www.studyinpoland.pl/konsorcjum/pdf/Tekst_o_umiejętnosci-w-szkoleniu-wyzszego.doc

Bianka Siwińska – dziennikarka, badaczka i inicjatorka kampanii społecznych. Redaktor naczelna magazynu edukacyjnego „Perspektywy” i korespondentka „University World News”. Koordynatorka wieloletniego programu „Study in Poland” prowadzonego przez Konferencję Rektorów Akademiickich Szkół Polskich i Fundację Edukacyjną „Perspektywy”. Twórczyni kampanii społecznej „Dziewczyny na politechniki!” i innych.

Uchto H. INTERNATIONALIZATION OF AN INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION ILLUSTRATED WITH AN EXAMPLE OF THE JACOB OF PARADYŻ UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES IN GORZÓW WIELKOPOLSKI IN THE YEARS 2013–2015.

Presented in this paper, an overview of events being international in their character, indicates that supporting student and academics' mobility as well as creating modern curricula adapted to the contemporary labour market, the Jacob of Paradyż University of Applied Sciences in Gorzów Wielkopolski is significantly contributing to the propagation of a European dimension of the higher education system, and activity and development alike.

International cooperation of the Jacob of Paradyż University of Applied Sciences with foreign institutions of higher education takes place on the grounds of official agreements and individual academic contacts.

A long-time international cooperation has resulted not only in common academic, cultural and didactic achievements, but also allowed long-term personal contacts to be established, winning the University of Gorzów numerous friends.

Key words: *international cooperation, educational mobility, Erasmus programme.*

Ухто Г. ИНТЕРНАЦИОНАЛІЗАЦІЯ ВИСШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕННЯ НА ПРИМЕРІ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВИСШЕЙ ПРОФЕСІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ ІМЕНИ ЯКУБА С ПАРАДИЖА В ГОЖОВЕ ВЕЛИКОПОЛЬСЬКОМ В 2013–2015. Представленная статья – это описание международного сотрудничества нашего учебного заведения как важного фактора, стимулирующего развитие научно-дидактических кадров, а также перспективизации в направлении интернационализации Государственной высшей профессиональной школы имени Якуба с Парадижа в Гожове Великопольском. Просмотр документов (программ международного сотрудничества PWSZ, писем, планов-перспектив, разработанных

ных коллективом координации международного сотрудничества в 2013–2015 гг.), а также анализ содержания и доступной литературы, устное консультирование с сотрудниками позволили приготовить этот материал.

Ключевые слова: международное сотрудничество, образовательная мобильность, программа Эразмус.